

**Zasady udzielania dofinansowania ze środków PFRON
do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych**

§ 1

1. Celem niniejszych zasad jest dostarczenie podstawowych informacji, ułatwiających wnioskodawcom właściwe przygotowanie wniosków o udzielenie dofinansowania likwidacji barier oraz jednolite, kompleksowe traktowanie zagadnień związanych z ich realizacją.
2. Przez bariery architektoniczne należy rozumieć wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.
3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych może zostać przyznane osobom ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz niepełnosprawnym dzieciom do 16 roku życia, w przypadku, gdy przyczyną niepełnosprawności określoną w orzeczeniu jest dysfunkcja narządu ruchu (05-R) lub choroba neurologiczna (10-N) i które poruszają się na wózku inwalidzkim lub przy pomocy przedmiotów ortopedycznych oraz posiadają stałe zameldowanie w budynku lub lokalu mieszkalnym, w którym ma zostać przeprowadzona likwidacja barier architektonicznych.
4. W przypadku osób nie posiadających w orzeczeniu informacji o przyczynie niepełnosprawności, do wniosku należy przedłożyć zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające występowanie dysfunkcji narządu ruchu lub choroby neurologicznej.
5. Przez bariery w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji.
6. Przez bariery techniczne należy rozumieć bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym.
7. W przypadku, gdy Centrum poweźmie wątpliwości w sprawie przyznawanego dofinansowania, w szczególności, co do wysokości dochodów i liczby osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, mające wpływ na wysokość dofinansowania, powiadamia wnioskodawcę o konieczności złożenia w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania, wyjaśnień w sprawie lub dostarczenie niezbędnych dokumentów.
8. Możliwe jest zawieranie umów w zakresie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się tylko w okresie roku budżetowego, w którym przewidziano dofinansowanie z limitu środków finansowych przeznaczonych na likwidację barier.
9. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków PFRON.
10. Dofinansowaniem ze środków Funduszu może zostać objęta likwidacja barier architektonicznych w budynkach już istniejących.

11. Dofinansowaniem ze środków Funduszu nie może być objęte dostosowanie budynku nowo wybudowanego lub będącego w trakcie prac wykończeniowych. Za budynek nowo wybudowany uważa się budynek do 5 lat od daty odbioru budynku, czyli akceptacji przez właściwy urząd zawiadomienia o zakończeniu budowy i przystąpieniu do użytkowania obiektu budowlanego. Jeżeli niepełnosprawność powstała po odbiorze budynku i nie można było jej przewidzieć, to istnieje wyjątek od wyżej wymienionej zasady.
12. W ramach likwidacji barier architektonicznych dofinansowaniu nie podlegają roboty o charakterze remontowo-wykończeniowym oraz roboty związane z bieżącym remontem pomieszczenia (np. wymiana instalacji elektrycznej, kanalizacyjnej, wodociągowej i centralnego ogrzewania, wykonanie podwieszanego sufitu, roboty malarskie, ułożenia płytek ściennych na całej powierzchni ścian, wykonania gładzi, itp.).
13. Przy sporządzaniu kosztorysu dotyczącego likwidacji barier należy uwzględnić wyłącznie roboty budowlane związane z usuwaniem tych barier architektonicznych tj. utrudnień dla osób niepełnosprawnych występujące w budynkach, które ze względu na rozwiązania techniczne lub warunki użytkowania utrudniają lub uniemożliwiają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

§ 2

1. W ramach likwidacji barier architektonicznych, w zależności od potrzeb wynikających z niepełnosprawności, możliwe jest dofinansowanie następującego zakresu robót:
  - 1) budowa pochylni i dojścia do budynku mieszkalnego, zapewniającego osobom niepełnosprawnym poruszającym się na wózku samodzielny dostęp do lokalu,
  - 2) zakup i montaż:
    - podnośnika sufitowego,
    - platformy schodowej,
    - windy przyściennej,
    - innych urządzeń do transportu pionowego (wymagającego montażu związanego z robotami budowlanymi),
  - 3) zakup i montaż poręczy i uchwytów w ciągach komunikacyjnych,
  - 4) roboty polegające na :
    - likwidacji progów,
    - likwidacji zróżnicowania poziomu podłóg,
  - 5) przystosowanie drzwi:
    - zakup i montaż drzwi wejściowych o szerokości w świetle ościeżnicy co najmniej 90 cm, w pozostałych (wewnętrznych) – co najmniej 80 cm,
    - zakup i montaż zabezpieczenia drzwi (do wysokości 40 cm od podłogi) przed uszkodzeniami mechanicznymi i zainstalowanie ościeżnicy stalowej wyłącznie wnioskodawcom poruszającym się na wózkach inwalidzkich,
    - zakup i montaż okuć do drzwi balkonowych i okien, umożliwiające ich samodzielną obsługę przez osobę poruszającą się na wózku inwalidzkim, gdy montaż okuć ze względu na stan techniczny okien i drzwi balkonowych jest możliwy (w kuchni i jednym pokoju, wybranym przez wnioskodawcę),
  - 6) przystosowanie wyposażenia kuchni do samodzielnej obsługi przez osobę niepełnosprawną, w tym:
    - zakup i montaż ruchomych półek oraz pojemników na specjalnych prowadnicach,

- zakup i montaż zawiasów umożliwiających otwieranie drzwiczek pod kątem większym niż 90 stopni (maksymalnie do 170),
  - zakup i montaż zatrzasków magnetycznych.
- 7) wyrównanie nawierzchni chodnika w pobliżu wjazdu na pochylnię oraz wyrównanie nawierzchni chodnika umożliwiającego dojście do budynku od wejścia na posesję (wylewka betonowa lub kostka brukowa),
- 8) przystosowanie istniejących pomieszczeń higienicznosanitarnych do potrzeb osoby niepełnosprawnej, w tym:
- ułożenie wykładziny lub terakoty antypoślizgowej,
  - ułożenie glazury w obrębie miejsca natryskowego i umywalki,
  - wykonanie miejsca natryskowego (kratka odpływowa ze spadkiem) lub montaż brodzika bezprogowego z drążkiem i zasłoną prysznicową,
  - montaż uchwytów przy urządzeniach higienicznosanitarnych,
  - montaż siedziska w miejscu natryskowym,
  - montaż umywalki dla osób niepełnosprawnych (z wyprofilowaną wklęsłą przednią krawędzią) z osprzętem,
  - montaż miski ustępowej dla osób niepełnosprawnych z instalacją splukującą.
2. W uzasadnionych przypadkach dofinansowaniem mogą być objęte roboty, materiały i urządzenia z zakresu likwidacji barier architektonicznych nie wymienione w § 2, ponieważ różnorodność obiektów pod względem architektury, konstrukcji, usytuowania, stanu technicznego i występujących w nich barier sprawia, że rozwiązania projektowe powinny mieć charakter indywidualny. Rozwiązania określone w niniejszych zasadach należy traktować jako przykładowe. Rozszerzanie lub zawężanie zakresów powinno wynikać z konkretnych i uzasadnionych potrzeb.
3. W uzasadnionych przypadkach dofinansowanie mogą uzyskać osoby nie wymienione w § 1 ust. 3 pod warunkiem, że będzie to podyktowane potrzebami wnioskodawcy wynikającymi z niepełnosprawności w zakresie likwidacji barier architektonicznych.
4. Przy rozpatrywaniu wniosku o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych oraz określeniu zakresu robót i dofinansowania bierze się pod uwagę:
- 1) stopień niepełnosprawności,
  - 2) potrzeby w zakresie likwidacji barier architektonicznych wynikające z niepełnosprawności,
  - 3) podstawę prawną zamieszkiwania w budynku lub lokalu,
  - 4) sytuację zawodową,
  - 5) warunki mieszkaniowe,
  - 6) średni dochód na osobę w rodzinie,
  - 7) wcześniejsze korzystanie ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych.

§ 3

1. Dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z powodu dysfunkcji narządu słuchu (03-L) w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się możliwe jest dofinansowanie:
- 1) wyposażenia dzwonka do drzwi w sygnalizację świetlną,
  - 2) wyposażenia aparatu telefonicznego w sygnalizację świetlną,

- 3) zakup budzika świetlnego,
  - 4) zakup faksu,
  - 5) zakup wzmacniacza do aparatu telefonicznego,
  - 6) zakup indywidualnych urządzeń akustycznych przybliżających dźwięki.
3. W ramach dofinansowania likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowaniem może zostać objęty zakup sprzętu komputerowego, oprogramowania i urządzeń elektronicznych.
4. Dofinansowanie do zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i urządzeń elektronicznych mogą otrzymać osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w wieku aktywności zawodowej:
- 1) z zaburzeniami głosu, mowy, chorobami słuchu (03-L)
  - 2) z dysfunkcją narządu ruchu (05-R) lub chorobą neurologiczną (10-N) poruszające się na wózku inwalidzkim.
5. Dofinansowanie do zakupu sprzętu komputerowego, oprogramowania i urządzeń elektronicznych mogą otrzymać niepełnosprawne dzieci do 16 roku życia realizujące obowiązek szkolny lub roczne przygotowanie przedszkolne oraz młodzież ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności realizująca obowiązek szkolny:
- 1) z zaburzeniami głosu, mowy, chorobami słuchu (03-L)
  - 2) z dysfunkcją narządu ruchu (05-R) lub chorobą neurologiczną (10-N) poruszające się na wózku inwalidzkim.
  - 3) z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi objęte terapią logopedyczną (12-C).
6. W przypadku osób ubiegających się o dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego, które nie posiadających w orzeczeniu informacji o przyczynie niepełnosprawności, do wniosku należy przedłożyć zaświadczenie lekarza specjalisty, potwierdzające występowanie zaburzeń głosu, mowy, słuchu lub dysfunkcji narządu ruchu, choroby neurologicznej z koniecznością poruszania się na wózku inwalidzkim.
7. W uzasadnionych przypadkach dofinansowaniem mogą być urządzenia z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się nie wymienione w § 3 pod warunkiem, że potrzeba ich zakupu wynikać będzie z uzasadnionych potrzeb podyktowanych niepełnosprawnością w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się.
8. W uzasadnionych przypadkach dofinansowanie mogą uzyskać osoby nie wymienione w § 3 pod warunkiem, że będzie to podyktowane potrzebami wnioskodawcy wynikającymi z niepełnosprawności w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się.
9. Przy rozpatrywaniu wniosku o dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się oraz określaniu zakresu i wysokości dofinansowania bierze się pod uwagę:
- 1) stopień niepełnosprawności,
  - 2) potrzeby w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się wynikające z niepełnosprawności,
  - 3) sytuację zawodową lub pobieranie nauki,
  - 4) funkcjonowanie społeczne,
  - 5) średni dochód na osobę w rodzinie,
  - 6) wcześniejsze korzystanie ze środków PFRON na likwidację barier w komunikowaniu się.

§ 4

1. Osobom ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz niepełnosprawnym dzieciom do 16 roku życia, z dysfunkcją narządu ruchu (05-R) lub chorobą neurologiczną (10-N), w ramach likwidacji barier technicznych możliwe jest dofinansowanie zakupu niżej

wymienionych urządzeń i przedmiotów:

- 1) podnośnika na kółkach (nie wymagający montażu w formie prac budowlanych),
  - 2) transportera schodowego (nie wymagający montażu w formie prac budowlanych),
  - 3) krzeselka wannowego i toaletowego,
  - 4) nakładki na miskę ustępową,
  - 5) nakładki na wannę,
  - 6) roweru trójkołowego,
  - 7) szyn najazdowych,
  - 8) łóżka rehabilitacyjnego.
2. W przypadku osób nie posiadających w orzeczeniu informacji o przyczynie niepełnosprawności, do wniosku należy przedłożyć zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające występowanie dysfunkcji narządu ruchu lub choroby neurologicznej.
  3. W uzasadnionych przypadkach dofinansowaniem mogą być urządzenia z zakresu likwidacji barier technicznych nie wymienione w § 4 pod warunkiem, że ich zakup wynikać będzie z uzasadnionych potrzeb podyktowanych niepełnosprawnością w zakresie likwidacji barier technicznych.
  4. W uzasadnionych przypadkach dofinansowanie mogą uzyskać osoby nie wymienione w § 4 pod warunkiem, że będzie to podyktowane potrzebami wnioskodawcy wynikającymi z niepełnosprawności w zakresie likwidacji barier technicznych.
  5. Przy rozpatrywaniu wniosku o dofinansowanie likwidacji barier technicznych oraz określaniu zakresu i wysokości dofinansowania bierze się pod uwagę:
    - 1) stopień niepełnosprawności,
    - 2) potrzeby w zakresie likwidacji barier technicznych wynikające z niepełnosprawności,
    - 3) sytuację zawodową,
    - 4) funkcjonowanie społeczne,
    - 5) średni dochód na osobę w rodzinie,
    - 6) wcześniejsze korzystanie ze środków PFRON na likwidację barier technicznych.

§ 5

1. Wniosek powinien być podpisany przez osobę niepełnosprawną lub w jej imieniu przez przedstawiciela ustawowego, prawnego opiekuna ustanowionego postanowieniem sądu lub pełnomocnika ustanowionego notarialnie.
2. Jeżeli wnioskodawca zmarł, wniosek nie podlega dalszemu rozpatrywaniu.
3. Przed rozpatrzeniem wniosku na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, i technicznych, w celu weryfikacji zasadności zaproponowanego przez wnioskodawcę zakresu może zostać dokonana wstępna wizja lokalna w miejscu zamieszkania wnioskodawcy.
5. Do obowiązków wnioskodawcy ubiegającego się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych należy uzyskanie uzgodnień, opinii i pozwoleń wymaganych przepisami szczególnymi oraz pozwolenia na budowę, a także zapewnienie nadzoru inwestorskiego (w przypadkach koniecznych). Koszty uzyskania pozwolenia, zapewnienia nadzoru inwestorskiego, uzyskania niezbędnych uzgodnień i opinii pokrywa wnioskodawca.

6. Wnioskodawcy, którym nie zostało przyznane dofinansowanie, z powodu niewystarczającej wysokości środków Funduszu przeznaczonych na likwidację barier w roku rozpatrywania wniosku, mogą wystąpić o dofinansowanie ponownie składając nowy wniosek w roku następnym.
7. Wnioski rozpatrywane są po określeniu przez Radę Powiatu Słupskiego w drodze uchwały zadań, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
8. Dofinansowanie do likwidacji architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych będzie udzielane według kolejności wpływu wniosków, do momentu wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się pominięcie kolejności, o której mowa w ust. 6.
9. Wnioski rozpatrywane są przez Komisję do spraw rozpatrywania wniosków o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych złożonych w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, powołaną przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.
10. Dofinansowanie ze środków Funduszu nie przysługuje, jeżeli podmiot ubiegający się o dofinansowanie ma zaległości wobec Funduszu lub podmiot ten był, w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku, stroną umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu, rozwiązanej z przyczyn leżących po stronie tego podmiotu.
11. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych przysługuje oddzielnie na każdy rodzaj zadania.
12. Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych nie przysługuje osobom niepełnosprawnym, które w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku uzyskały odpowiednio na te cele dofinansowanie ze środków Funduszu.
13. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów realizacji zadania poniesionych przed przyznaniem środków finansowych i zawarciem umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu.
14. Maksymalna wysokość dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wynosi do 95% kosztów przedsięwzięcia, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.